

TEMA DEL DIA: 10 ANYS DE LA MORT DE FLORS SIRERA »

El jutge ja ha rebut els principals testimonis i proves per aclarir la mort de Flors Sirera

La investigació per determinar els responsables de la mort de la cooperant manresana Flors Sirera podria acabar aquest any, després que fos admesa per l'Audiència Nacional una querrela contra oficials de l'Exèrcit Patriòtic Rwandès. 10 anys després de la mort de Sirera, no s'han determinat els culpables

ADRIANA DELGADO
Manresa

La investigació que porta a terme el jutge de l'Audiència Nacional Fernando Andreu per determinar els responsables de l'assassinat de la infermera manresana Flors Sirera avança a bon ritme i podria ser que acabés enguany, segons ha explicat a Regió7 l'advocat de la família i del Fòrum Internacional per la Veritat i la Justícia a l'Àfrica dels Grans Llacs, Jordi Palou-Loverdos. Cal recordar que el 22 de febrer del 2005 es va presentar una querrela criminal contra més de 30 alts càrrecs de l'Exèrcit Patriòtic Rwandès/ Front Patriòtic Rwandès acusats de posar fi a la vida de cooperants catalans i espanyols en aquesta zona. Palou-Loverdos ha assegurat que des que es va admetre a tràmit la querrela, farà dos anys, ja han declarat una desena de testimonis protegits i una altra desena de no protegits amb relació al cas de la mort de Sirera i de vuit persones més, els membres de Metges del Món Manuel Madrazo i Luis Valtueña; el missioner Joaquim Vallmajó; els germans maristes Servando Mayor, Julio Rodríguez, Miguel Ángel Isla i Fernando de la Fuente; i el missioner Isidro Uzcudun. Divendres passat també van declarar com a testimonis, no directament relacionats amb aquestes morts, però sí amb el conflicte rwandès, Béatrice Umutesi, sociòloga i fugitiva de Rwanda i el Congo, i l'exministre d'Afers Exteriors de Rwanda, Jean Marie Ndagijamana, va afegir Palou.

El mes que ve tindrà lloc una Comissió Internacional a París, on tornarà a prestar declaració Ndagijamana i un testimoni protegit que no es pot moure de la capital francesa, per qüestions de seguretat. A més, segons ha explicat Palou, ha demanat al jutge que hi hagi quatre testimonis més protegits, però encara no ha rebut resposta a la seva petició. També ha sol·licitat unes deter-

La investigació sobre el cas Sirera i altres cooperants avança a bon ritme i podria ser que acabés enguany

minades proves a Ginebra, que el jutge haurà de decidir si les admet o no. Per a Palou, els principals testimonis i proves del cas Sirera ja han arribat al jutge. Tot i això, es poden complementar amb un altre testimoni protegit. El mes que ve, Palou té previst viatjar a un país de la Unió Europea, que no ha concretat per seguretat, per parlar en persona amb un testimoni de l'Àfrica relacionat amb el cas i després demanarà al jutge que l'inclogui en la investigació. No es tracta d'un testimoni clau, com reconeix Palou que és el T004, que ja va testificar (vegeu edició del dia 4 de maig del 2006).

L'estat indemnitzarà setze famílies de cooperants i missioners assassinats

L'estat espanyol indemnitzarà les famílies de les nou persones assassinades a Rwanda i de les quals l'Audiència Nacional està investigant la mort, entre les quals la manresana Flors Sirera, més altres missioners i cooperants que treballaven en projectes de pau a l'Àfrica o el centre i el sud d'Amèrica, amb un total de 140.000 euros (més de 23 milions de pessetes). Aquesta resolució apareix al Butlletí Oficial de l'Estat publicat el 29 de desembre del 2006, dins dels Pressupostos Generals de l'Estat per al 2007, a càrrec del ministeri d'Afers Exteriors. La indemnització és per a famílies de cooperants i missioners morts de manera violenta durant tasques pacífiques i

per a famílies de membres de les Forces Armades, la Guàrdia Civil i personal diplomàtic. Els diners s'haurien d'entregar aquest any. Concretament, és la disposició addicional número 51, amb el títol d'indemnitzacions per mort i gran invalidesa de participants en operacions internacionals de pau i seguretat i cooperants afectats per conflictes armats locals.

La resolució apareix al BOE del 29 de desembre del 2006, dins dels Pressupostos Generals de l'Estat

El punt 1 diu que «en atenció a les circumstàncies especials que van concórrer en la seva mort, ocorreguda en el desenvolupament d'actuacions de cooperació en zones de conflicte», es reconeixen indemnitzacions de 140.000 euros a favor dels beneficiaris d'un seguit de persones. Pel que fa a personal de les Forces Armades, es tracta d'Antonio Pérez Patón, Juan Antonio del Pino Díaz, Antonio Rodríguez Ramos, Leandro Antonio Rois Pérez; de la Guàrdia Civil, Antonio Calvo Ferrero, Miguel Ángel Mancilla Pineda; personal diplomàtic, Miguel Ángel Carrasco Rodríguez; i cooperants i religiosos, Joaquín Vallmajó Sala, Servando Mayor García, Julio Rodríguez Jorge, Miguel

minades proves a Ginebra, que el jutge haurà de decidir si les admet o no. Per a Palou, els principals testimonis i proves del cas Sirera ja han arribat al jutge. Tot i això, es poden complementar amb un altre testimoni protegit. El mes que ve, Palou té previst viatjar a un país de la Unió Europea, que no ha concretat per seguretat, per parlar en persona amb un testimoni de l'Àfrica relacionat amb el cas i després demanarà al jutge que l'inclogui en la investigació. No es tracta d'un testimoni clau, com reconeix Palou que és el T004, que ja va testificar (vegeu edició del dia 4 de maig del 2006).

PROTAGONISTES

►► **ELS ACUSATS:**
Ocupen el primer lloc de la llista per l'assassinat de Flors Sirera el general major Kayumba Nyamwasa i els capitans Majyambere (oficial de la brigada d'intel·ligència núm. 408) i Kabalisa (comandant segon de la Gendarmeria de Ruhengeri). Quant als altres assassinats, s'inculpa el coronel Rwahama Jackson Mutabazi (membre de la DMI a Byumba); el coronel James Kabarebe (oficial de la Unitat d'Alt Comandament de l'APR i responsable màxim d'operacions a la invasió del Zaire per Rwanda); el coronel Dany Munyuzza (membre de la DMI de Byumba); el general de brigada Fred Ibingira; el coronel Jaques Nkurunziza, director de l'operatiu policiaomilitar G2; el major Dan Gapfizi; i el coronel Ceaser Kayizari. Aquesta és la llista d'acusats presentada en la querrela a l'Audiència Nacional el 22 de febrer del 2005 i admesa a tràmit pel jutge Fernando Andreu.

►► **LES VÍCTIMES:**
Els membres de Metges del Món Flors Sirera, Manuel Madrazo i Luis Valtueña; el missioner Joaquim Vallmajó; els germans maristes Servando Mayor, Julio Rodríguez, Miguel Ángel Isla i Fernando de la Fuente; i el missioner Isidro Uzcudun. Tots van morir violentament als Grans Llacs.

ARXIU/JORDI MORROS

Al centre, Josep Maria Sirera, a Madrid, en la presentació de la querrela

Ángel Isla Lucio, Fernando de la Fuente, Manuel Madrazo Osuna, Luis Valtueña Gallego, Isidro Uzcudun Pouso, Carmen Olza Zubiri, José Ramón Amunárriz,

Moisés Cisneros Rodríguez, Mercedes Navarro Rodríguez, Inmaculada Viera Fuentes, Fernanda Calado Rosales, Íñigo Eguiluz Telleria i Flors Sirera.

» TEMA DEL DIA: 10 ANYS DE LA MORT DE FLORS SIRERA

DOCUMENTACIÓ

» La manresana Flors Sirera era infermera voluntària a l'ONG Metges del Món en un projecte sanitari a la zona dels Grans Llacs. Va morir el 18 de gener del 1997, ara fa deu anys, en un atemptat mentre cooperava en un centre de salut de l'organització solidària a Ruhengeri, a Rwanda, en un múltiple assassinat en què també van morir dos espanyols companys seus.

» Un cop repatriats els cadàvers, el govern espanyol els va condecorar amb la medalla de l'Orde del Mèrit Civil, però els seus familiars no van rebre cap notificació oficial del crim. Al conflicte dels Grans Llacs han perdut la vida prop de set milions de persones.

» El mateix 1997, un inspector australià de les Nacions Unides, Michael Hourigan, va elaborar un informe que va concloure que l'assassinat, l'abril del 1994, dels aleshores presidents de Rwanda i Burundi (un crim que va desencadenar el genocidi de població tutsi) no va ser obra de l'exèrcit hutu, sinó d'un escamot, anomenat Network i encapçalat pel president actual del país, Paul Kagame.

» L'informe, amb les declaracions de tres confidents que van participar en els atemptats, revela que el mateix escamot liderat per Kagame és el responsable de la mort de Sirera i els seus dos companys.

» L'informe Hourigan va ser mantingut en secret per ordre de la fiscal del Tribunal Penal Internacional per a Rwanda, la canadense Louise Arbour, però l'any 2000 va haver-hi una filtració i va ser publicat en un diari de Toronto.

Manresa commemora la desaparició de la cooperant amb actes durant cinc mesos

ADRIANA DELGADO
Manresa

Demà farà deu anys de l'assassinat de Flors Sirera, que està sent investigat per l'Audiència Nacional, i Manresa ho recordarà amb diversos actes en el Memorial Flors Sirera, que enguany s'allargarà cinc mesos. Aquest divendres hi ha un acte de commemoració de la desaparició de Sirera a la plaça de Crist Rei. La tria d'aquest espai per recordar els deu anys de la mort de la cooperant manresana no és gratuïta, sinó plena de sentit. Aquí va ser on el 26 de gener del 1997, unes mil cinc-cents persones van encendre espelmes per protestar per la mort de la infermera i els seus companys i per exigir que la comunitat internacional intervingués a la zona dels Grans Llacs per garantir la seguretat dels cooperants. Com va recordar ahir el regidor de Cooperació i Solidaritat, Xavier Rubio, en la presentació del programa d'actes del Memorial, es «recupera l'espai que de manera emotiva la ciutat va trobar per mostrar el seu condol». El germà de la infermera desapareguda, Josep Maria Sirera, va mostrar el suport de la família a l'organització del Memorial. Sirera va afegir que «ja hi ha un procés consolidat» i la querella en plena investigació. Per a ell, va concloure, és «una satisfacció» comprovar que hi ha gent treballant «amb bona fe».

El Consell de Solidaritat i un grup de treball format per diferents entitats han programat activitats durant els propers cinc mesos per donar a conèixer el treball de Sirera i persones que treballen en entitats de solidaritat i ajuda a altres. Entre aquestes, hi ha Metges del Món, Creu Roja, Inshuti, Justícia i Pau, Vents de l'Àfrica Negra, Amics del Senegal i el Col·legi d'Infermeria.

JOSEP ROJAS

Membres de la comissió que organitza el Memorial Flors Sirera, ahir al centre que té el nom de la infermera

Convocatòria a Crist Rei, sota el lema «Un clam per la pau», divendres

El principal acte del Memorial Flors Sirera tindrà lloc aquest divendres, de 6 a 8 de la tarda, a la plaça de Crist Rei, sota el lema «Un clam per la pau». S'encendran espelmes en record de la infermera i els seus companys morts a Rwanda, i també hi haurà batucada, animació infantil, xocolatada i la lectura d'un manifest que demanarà la resolució dels conflictes que assolen el món. Durant aquesta commemoració, també es projectaran imatges quotidianas de l'Àfrica,

amb música, que segons va explicar Alba Oliveras, de la comissió organitzadora, donaran una visió global del dia a dia d'aquestes persones, sense caure en el dramatismes.

El següent acte del Memorial serà el 19 de febrer, a les 7 de la tarda, a l'auditori Mestre Blanch del Conservatori de Música. Es tracta de «Llum per la pau», un espectacle de poesia d'Àfrica amb la col·laboració de Manel Camp i Los Remendaos. El març es presentarà la biografia

de Joaquim Vallmajó, missioner gironí també assassinat a Rwanda. L'abril, tindrà lloc una activitat per tractar la situació als Grans Llacs i per posar en relleu l'activitat del Fòrum Internacional per la Veritat i la Justícia a l'Àfrica dels Grans Llacs, que va presentar fa dos anys la querella a l'Audiència Nacional per trobar els responsables de l'assassinat de Sirera i vuit persones més. Per últim, el maig s'organitzarà un cicle de cinema per la pau dedicat al continent negre.

La tragèdia va mobilitzar la ciutat, que va sortir al carrer per mostrar el seu condol

La notícia de l'assassinat de la infermera Flors Sirera a Rwanda, el 18 de gener del 1997, va caure com un gerro d'aigua freda a Manresa. Els ciutadans van sortir al carrer per mostrar el seu condol a la família de la cooperant i rebutjar la violència de la zona dels Grans Llacs. Les restes mortals de Sirera i dels dos companys seus de Metges del Món també assassinats, Manuel Madrazo i Luis Valtueña, van arribar el 23 de gener a l'aeroport madrileny de Barajas, on van rebre un homenatge pòstum i la medalla de l'Orde del Mèrit Civil.

L'endemà, l'alcalde Jordi Valls va fer entrega de les cendres de Sirera a la família, que va fer el funeral a la població lleidatana

de l'Alzina, d'on són originaris. El diumenge 26 de gener, a la capital del Bages es va celebrar una marxa silenciosa precedida d'una pancarta en què es podia llegir «Rwanda, Burundi, Zaire. El genocidi continua. Prou complicitats, prou desinformació» i uns 1.500 manresans van col·locar espelmes a les escales de Crist Rei. Tres dies més tard, aquesta esglé-

El 26 de gener del 1997 es va celebrar una marxa silenciosa i es van col·locar espelmes a Crist Rei

sia es va omplir de gom a gom en una missa per recordar la cooperant de Metges del Món. Aquell dia, les escales del temple van tornar a omplir-se de llànties, com segurament farà aquest divendres en l'acte de record a Sirera.

Amb el pas dels anys, Flors Sirera ha esdevingut un símbol del compromís social. Per recordar-la, s'han posat en funcionament a Manresa la Casa per la Pau i la Solidaritat, un equipament de referència a la comarca del Bages, on tenen la seu diverses associacions, i s'organitza el premi que porta el seu nom a la Cooperació Solidària Internacional. Cada any, a més, tenen lloc actes pel seu memorial.

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Espelmes a Crist Rei, el 30 de gener del 1997